

SARAY VİZYON PLANI

www.trakyaka.org.tr
bilgi@trakyaka.org.tr

Hazırlayanlar

Ertuğ Güney, Mehmet Karaman, Yetkin Özer, Necmi Gündüz, Mehmet Yavuz Arabul

Çalıştay Katılımcılar

Gülühsan Yiğit-Saray Kaymakamı, Ali Özen-Saray Esnaf ve Sanatkârlar Odası Başkanı, Mehmet Malkoç-Beyazköy Sulama Kooperatifi Başkanı, Nazan Yurttaş-Savaş Yurttaş Endüstri Mühendislik Ltd. Şirketi, Mercan Sütçü-Trakya Park Hayvancılık, Gürhan Ergen-Belediye Meclis Üyesi, İbrahim Demircioğulları-Belediye Meclis Üyesi, Bilal Kuru-Denizbank Yetkilisi, Ergin Dünder-Denizbank Yetkilisi, Muştak Gencer-İlçe Milli Eğitim Müdürü, Fikret Özer-Karabürçek Köyü Muhtarı, Tuhan Telik-Tapu ve Kadastro Müdürü, Dilaver Perçin-Saray Belediye Başkan Yardımcısı, Osman Orhan-Ayvacık Köyü Hayvancılık, Kemal Demirel-Beyazköy Fatih Mahallesi Muhtarı, Alaeddin Özdemir-Çiftçi, Sedat Perver-Güngörmez Köyü Muhtarı, Mülayim İşcan-Küçükyoncalı Köyü Muhtarı, Tekin Sönmez-Yerel Basın Mensubu, Erol Çavuşum-Türkiye Kömür İşletmeleri Saray Kontrol Müdürlüğü Yetkilisi, Kemal Demirel-Beyazköy Fatih Mahallesi Muhtarı, Timur Soydan-Büyükyoncalı Belediyesi Bozoba Mahallesi Muhtarı, Semih Alparslan-Belediye Meclis Üyesi, Osman Atmaz-İş Bankası, Halil Yarimoğlu-Vakıf Müdürü, Mümin Buluş-Çukuryurt Köyü Muhtarı, Yusuf Koca-TMO Saray Ajans Müdürü, Kürşat Şimşek-Büyükyoncalı Belediye Yetkilisi, Doğan Yasak-Ayvacık Köyü Temsilcisi, Mehmet Bahadır Çelik-Halk Bankası, Mustafa Filiz-Emekli, Sedat Perler-Güngörmez Köyü Muhtarı, Bahri Şamat-İlçe Müftüsü, Zeynep Pazarcioglu-Saray Malmüdürü, Avni Terzi-Büyükyoncalı Merkez Mahalle Muhtarı, Mustafa Duyan-Yağlı Tohum Müdürlüğü Yetkilisi, Rahmi Erdoğan-Denizbank Yetkilisi, İbrahim Gül-Kurtdere Köyü Muhtarı, Şükriye Can-Yoncalı Belediyesi Yetkilisi, Adnan Gacal-Yoncalı Belediyesi Yetkilisi, Hüseyin Çolak-Türkiye Kömür İşletmeleri Kontrol Müdürü, Recep Yılmaz-Sofular Köyü Muhtarı, Hakan Pektaş-Saray Esnaf ve Sanatkarlar Odası Genel Sekreteri, Adnan Mülayim-Ziraat Odası Meclis Başkanı, Hacı İbrahim Yılmaz-Hayvancı, Kemalettin Alkaç-Büyükyoncalı Yeni Mahalle Muhtarı, Ahmet Arslan-Ayvacık Köyü Muhtarı, Murat Güneş-Akbank Yetkilisi, Sezen Güngör-Saray Meslek Yüksek Okulu Müdür Yardımcısı, Fatih Hisar-Saray EKK Müdürü, Kemal Şişman-İlçe Emniyet Müdür Vekili, Zerrin Özbak-Mimar, Yusuf Yılmaz-Büyükyoncalı Aziziye Mahallesi Muhtarı, Ömer Arif-Mahrukacı, Ersan Bayraktar-İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü

Saray İlçesi Stratejik Çerçeve Raporu, 5 Haziran 2012 tarihinde düzenlenen "Saray'ın Geleceği Kentsel Strateji Çalıştayı " sonuçlarını içermektedir.

SARAY KENTSEL STRATEJİ ÇALIŞTAYI

Gündem

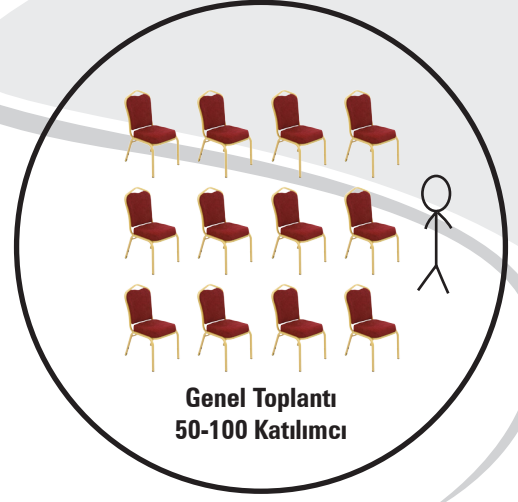
14:30-14:00	Kayıt
14:00-14:10:	Buraya Trakya Kalkınma Ajansı PPBK Birim Mehmet Karaman'ın Açılış Konuşması
14:10-14:30	Kaymakam Gülihsan Yiğit'in Açılış Konuşması
14:30-15:30	Temel Problemlerin Belirlenmesi
15:30-16:30	Temel Fırsatların Belirlenmesi
16:30-16:45	Ara
16:45-18:00	6K ve 6 E Analizi ve Değerlendirme

SARAY KENTSEL STRATEJİ ÇALIŞTAYI YÖNTEMİ

1. Oturum : Nerede?

- Potansiyeller
- Temel Sorunlar ve Fırsatlar
- Beklenti Analizleri
- Ortak Vizyon ve Stratejik Vizyon
- Farklılık Yaratan Temalar

Genel toplantı düzeninde, Çalıştay yöneticisi tarafından katılımcıların, kentin sorun ve fırsatlarına ilişkin görüşleri, kamu özel ve sivil sektörlerin birbirlerinden beklentileri (Beklenti Analizi) alınır.

2. Oturum : Nereye Gider?

- Stratejik Analizler (6Eve 6K)
- Stratejik Hedefler
- Vizyon Projeleri

İlk oturumda belirtilen 5 tema kapsamında, kamu, sivil ve özel sektör temsilcilerinin dengeli olarak yer aldığı Tematik Gruplar oluşturur.

6E Analizi

- Ekoloji
- Ekonomi
- Eşitlik
- Etkin olma
- Elde edilebilirlik
- Entegrasyon

6K Analizi

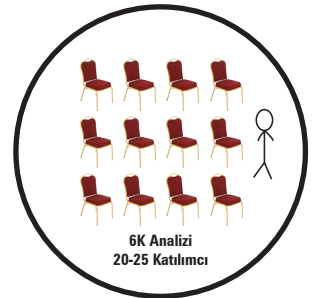
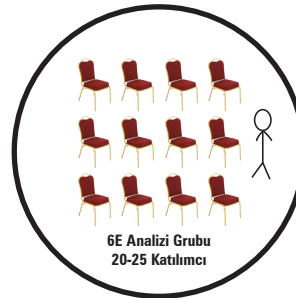
- Kimlik
- Koruma
- Kapasite
- Kalkınma
- Katılım
- Kurgu

Gruplar kendi temaları kapsamında ayrı ayrı Stratejik Analizleri (6E ve 6K) yaparlar. Ortak vizyon ve uygulanabilir stratejik hedefler tartışılır.

3. Oturum : Değerlendirme

Kentin geleceği için 10 Temel ilke

Çalıştay süresince alınan notlar, raportörler tarafından sistematik hale getiriler ve çalıştay sonuçlarını içeren "10 Temel İlke" belirlenir.

Çalıştay Sonuç Ürünü:

Stratejik Çerçeve Raporu

Çalıştay yöneticisi tarafından oluşturulan gündem uyarınca oluşan gelecek stratejileri genel ve tematik gruplar halinde tartışılır. Raportörler tarafından alınan notlar sistematik bilgi haline getirilir ve Stratejik Çerçeve Raporu Oluştururlar.

Sn. Mehmet KARAMAN, Trakya Kalkınma Ajansı PPKB Birim Başkanı

Konuşmasına çalışmaya ilgi gösterdikleri için katılımcılara ve Kaymakam Bey'e teşekkür ederek başlayan Mehmet Karaman, Trakya Kalkınma Ajansı faaliyetlerinden ve çalışmayı düzenlemekteki amaçlarından bahsetti. "Trakya Kalkınma Ajansı 2009 yılından bu yana bölgenin kalkınması için çeşitli faaliyetler yürüyor. Örneğin ilk olarak sizlerin de birçoğunuzun bildiği mali destek programlarından bahsetmek istiyorum. İşletmesini büyütme isteyen KOBİ'lere hibe destekleri veriyoruz. Ayrıca kamu kurumları, sivil toplum örgütleri ve benzer bazı kurumlar bu desteklerden yararlanabiliyor. İkinci olarak sizlere aktarmak istediğim faaliyet ise bölgeye yatırımcı çekmek. Ajans dışarıdan gelen ve Bölgemizde yatırım yapmak isteyen yatırımcının bürokratik işlemlerine yardımcı oluyor. Onun yatırım süreçlerinde evrak işlerini hallediyor. Bu amaçla üç ilimizde de yatırım destek ofisleri kuruldu. Üçüncü olarak sizlere bahsetmek istediğim faaliyet alanı ise planlama. Trakya Kalkınma Ajansı Bölgenin gelişimi ve kalkınması için planlama ve programlama işleri yapıyor. Mesela bugün buraya Saray'ın ilçe vizyonunu belirlemek için geldik. Sizleri dinleyip bir rapor hazırlayacağız. Bu işlemi Trakya'nın bütün

ilçeleri için yapıp tamamlayınca elimizde önemli bir veri olacak. Tüm ilçelerin sıkıntılarını, potansiyellerini öğrenip; bu bilgileri bölge planı çalışmasında kullanacağız.

Bölge planı 2014 ile 2023 yılları arasını kapsayacak olan on yıllık bir plan. Ve bütün diğer planların üzerinde kanuni olarak. 1/100 binlik ve 1/25 binlik planlar bölge planının çerçevesi içerisinde hazırlanacak. Yani ona aykırı bir karar alınamayacak. Bölge planı hazırlandıktan sonra, bütün kamu kurumları Trakya Bölgesi'nde yatırımlarını yaparken, politikalarını belirlerken ve karar alırken bölge planına göre hareket etmek zorundalar.

Bizim sizleri burada bir araya getirmekteki amacımız 2013 yılında hazırlanacak olan bölge planı için en doğru bilgiyi yerelde, yani sizden direkt olarak almak. Biz katılımcılığa ve yerelin sesine çok önem veriyoruz. Sizin istemediğiniz hiçbir kararın size tatbik edilmesini istemiyoruz. Bu yüzden bugün lütfen düşüncelerini bizle paylaşın. Mümkün olduğu kadar net ve açık bir şekilde ifade edin. Biz burada sizin her söylediğini kayıt altına alacağız. Sonrasında rapor haline getireceğiz. Bu raporları da hem kaymakamlık hem de belediye başkanlığı ile paylaşacağız. İnternet sitemiz üzerinde siz de ulaşabileceksiniz.

Geldiğiniz için tekrar teşekkür ediyorum, iyi çalışmalar diliyorum.

Sn. Gülihsan YİĞİT, Kaymakam

Açılış konuşmasına Kalkınma Ajansı'na ilçe vizyon belirleme çalıştayından dolayı teşekkür ederek başlayan Kaymakam Gülihsan Yiğit, Saray'ın kalkınması için her türlü çabaya destek olacaklarını söyledi. Bu çalışmanın Saray'ın gelişimi için bir fırsat olabileceğini, burada belirtilen noktaların bölge planı aracılığıyla üst makamlara ve tüm kamuoyuna duyurulmuş olacağını, dolayısıyla katılımcıların tereddüt etmeden görüşlerini dile getirmelerinin önemli olduğunu vurguladı. Özellikle toplantıda kendisinin bulunmasının kimseyi görüşlerini özgürce ifade etmekten alı koymaması gerektiğine dikkat çeken Yiğit, Saray'da işbirliği ve elbirliğiyle

aşlamayacak bir problem olmadığına inandığını belirtti.

Kalkınma Ajansı ve Avrupa Birliği projelerinden önemli destekler alan Saray'ın bu özelliğini geliştirerek sürdürmesinin Saray'ın değişimi ve kalkınması için ciddi bir potansiyel olduğunu da söyleyen Yiğit; "Bu projelerin çoğalması gerektiğini noktasında hemfikiriz. İnşallah Saray'dan daha çok proje çıkacak ve destek alacak. İlçemize gelecek olan her bir destek, Saray'ın kalkınma yolunda bir adım olacaktır. Saraylıya refah ve gelişim olarak dönecektir." dedi.

Sözlerini katılımcılara ve ajans yetkililerine tekrar teşekkür ederek sonlandıran Yiğit, programın sonuna kadar kalarak, çalışmalara bizzat destek oldu.

A

**YENİ KENT
YAKLAŞIMLARI**

SAĞLIKLI KENTLER

Sağlıklı Kentler, Dünya Sağlık Örgütü'nün öncülüğünde geliştirilmiş küresel bir şehircilik hareketidir. Yerel yönetimlerin, kurumsal değişiklikler, kapasite-geliştirme, ortaklık temelli planlama ve yenilikçi projelerle sağlığın geliştirilmesine yönelik yaklaşımlar geliştirmesini amaçlar.

Bu hareketin en temel hedefi şehir yönetimlerinin sağlık konusunu toplumsal, ekonomik ve politik gündemin üst sıralarına getirmesidir. Sağlık bütün sektörleri ilgilendirmektedir. Yerel yönetimler de vatandaşların sağlığını ve refahını korumak ve geliştirmek konusunda güce sahip olan lider pozisyonundadır.

Sağlıklı kentler hareketi sağlık için geniş kapsamlı ve sistematik politika üretimi ve planlama yaklaşımını desteklemektedir. Sağlıklı kentler hareketi,

Sağlık ve kentsel yoksulluk konularındaki eşitsizlikleri

Savunmasız vatandaşların ihtiyaçlarını

Katılımcı yönetim yaklaşımını

Sağlığın toplumsal, ekonomik ve çevresel boyutunu, dikkate alarak geliştirilen yerel yönetim yaklaşımıdır. Sadece sağlık sektörünü geliştirme amaçlı değil, ekonomik canlanma ve kentsel gelişme gayretlerinde sağlık konusunun göz önüne alınmasını gerektiren bir yaklaşımdır.

Üyelik

Küresel Sağlıklı Kentler Ağı'nın 1500 civarında üyesi bulunmaktadır. Sağlıklı kent bir sonuç değil, süreçtir. Sağlıklı gelişme bilinciyle hareket eden ve sağlık konusuna öncelik veren herhangi bir kent sağlıklı kent olabilir.

Sağlıklı kent olabilmek için; sağlık konusuna adanmış bir yerel yönetim anlayışının geliştirilmesi ve buna erişmek için gerekli yapısal düzenlemelerin oluşturulması gerekmektedir.

AMAÇLAR ve ATRATEJİLER

Bu yaklaşımın uygulanması, yaşama koşullarının ve sağlık konularının tüm boyutlarıyla ele alındığı yenilikçi eylem alanlarının geliştirilmesi ile gerçekleşmektedir. Avrupa ve Avrupa dışındaki kentler arasında kurulacak yoğun ilişki ve iletişim ağları bu yaklaşımın önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

Sağlıklı kent uygulaması;

Açıkça belirtilmiş politik sorumluluk

Liderlik

Kurumsal değişim

Sektörler arası işbirliği, gerektirmektedir.

Sağlıklı kentler hareketinin stratejik hedefleri aşağıdaki gibidir:

Sağlık, yoksulluk ve savunmasız grupların ihtiyaçlarını dikkate alarak yerel seviyede sağlıklı ve sürdürülebilir gelişme hedefli politika ve eylemleri desteklemek,

Sağlık gelişimi, kamu sağlığı ve kentsel yenileme konuları bağlamında merkezi-yerel işbirliğini sağlayarak ulusal düzeyde Sağlıklı Kentler yaklaşımını güçlendirmek,

Sağlığın teşviki için politika ve uygulama uzmanlığı geliştirmek, gerekli bilgi ve yöntemleri oluşturmak,

Hareket ağına katılan şehirler arasında bütünlük, işbirliği ve kuvvetli bağların kurulmasını sağlamak,

Kentsel konularla ilgilenen diğer kurumlarla ortaklıklar kurarak sağlık konusunun savunulmasında aktif rol oynamak.

KENTSEL AĞ Urban Network

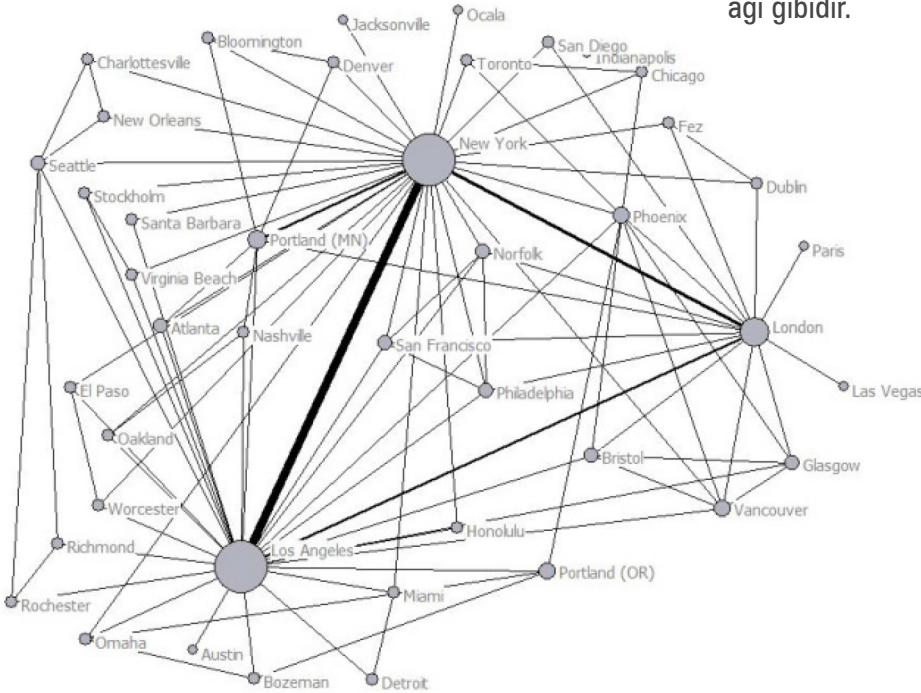
Kentler arasındaki dengesiz kalkınmayı ortadan kaldırmak ve özellikle orta ölçekli kentlerin ekonomilerini kurtarmak amacıyla, kentlerin bölgesel ve uluslararası ittifaklar kurma, kaynaklarını birleştirme, birbirlerini tamamlayıcı fonksiyonları geliştirme, bu olanak ve hizmetleri paylaşmaları yaklaşımıdır.

Uzmanlaşmış kentler arasında ekonomik ya da kültürel gelişim amacıyla kurgulanabilecek kentsel ağlar; kamu projelerinin benzer kentler arasında dağılımı, esnek kaynak ve hizmet değişimi, bilgi ve deneyim transferi gibi amaçlarla kurgulanmaktadır.

Kentsel Ağlar yaklaşımının temeli 'ağ yapısı' kavramına dayanmaktadır. Ağ yapıları, "işbirliği yapan kuruluşların aralarındaki mübadele ilişkilerinden oluşan ve bir ilişki ağı içinde kuruluşları birbirlerine ekleyen yapı" olarak tanımlanmaktadır. Çok merkezli kentsel ağların çok çeşitli türleri olacaktır;

Bunlar:

- Çok merkezli ağlar
- Uzmanlaşmış kentler ağı
- Kamu projelerinin benzer kentler arasında dağılımı
- Esnek mal ve hizmet değişimi
- Ekonomik veya kültürel kentler ağı
- Fonksiyonel ve organizasyonel işbirliğinin görünürlüğe eriştiği, büyüklüğü ve üretkenliği ile yarışması veya ortak amaçlar geliştirmesi gereken, benzer biçimde uzmanlaşmış kentler ağı,
- Birbirini beslemek için farklı alanlarda uzmanlaşmış kentleri bağlayan ağlar (uzmanlaşma aynı zamanda kamu projelerinin benzer kentler arasında dağılımına da rehber olabilir),
- Mal ve hizmet değişiminin esnek sistemi içerisinde birbirine bağlı kentler ağı,
- Profillerini güçlendirerek rekabet üstünlüklerini artırmak için birlikte bağlanmış ortak çıkarları (ekonomik ve /veya kültürel) paylaşan kentler ağı gibidir.

KENTSEL İTTİFAK

Urban Alliance

Kentsel sorunların çözülmesi ve kentlerin yenilenmesi amacıyla kentler ya da kuruluşlar arasında kurulan ittifaklardır. Bu çerçevede, kentteki kurum ve kuruluşlar, kanunlar, politikalar ve programlar değiştirilir.

Finansal kaynak olarak kamu ve özel sektör finans kuruluşları ya da Dünya Bankası gibi uluslararası organizasyonlardan destek sağlanmaktadır.

Aktörler arasında roller ve ilişkiler geliştirilirken en önemli konu, halk katılımının sağlanmasıdır.

1999 yılında UN-HABİTAT ve Dünya Bankası tarafından kurulan Kentsel İttifak (Cities Alliance), temel olarak 'Gecekondusuz Kentler' vizyonunu gerçekleştirmek için çalışmalar yapmaktadır. İttifakın iki temel amacı bulunmaktadır. Bunlar;

- Yerel paydaşların katılımı ile kent için 'vizyon' çalışmaları yapmak, ekonomik başarıyı artırmak için yatırım ve eylem planları hazırlamak ve kentsel gelişim stratejileri üretmek,
- Kentsel ve bölgesel ölçekteki gecekondu alanlarını iyileştirmek, yaşam kalitesini artırmak, 2020 yılına kadar 100 milyon gecekonduyun yaşam koşullarını iyileştirmektir.

KENTTEN KENTE

City to City (C2C)

Kentlerin ekonomik gelişmelerini sağlamak ve yarışabilirliklerini artırmak amacıyla çalışmaya başlayan City to City (C2C), Avrupa'daki kurumlar arası işbirliği ağı olarak tanımlanabilir.

Organizasyonun hedefi; Avrupa Birliği'ne üye ülkeler, bölgeler ve kurumlar arasında ortak çalışma becerisinin artırılmasıdır.

Çalışanların bilgi, beceri ve deneyimlerinin artırılması yoluyla değerlerinin de artırılmasını amaçlamaktadır (insan kaynağının geliştirilmesi gibi). Ayrıca, ekonomik kaynaklı göçler konusunda stratejiler üretmektedirler.

C2C'nin strateji çalışmaları şu konuları kapsamaktadır;

- İnsan kaynağının geliştirilmesi konusunda üye ülkeler arasında birlikte çalışma, ortaklık, bilgi ve deneyim transferi çalışmaları yapmak,
- Yerel ve bölgesel düzeyde Avrupa Birliği programlarını ve önceliklerini takip etmek,
- Yerel ve bölgesel ölçekte yönetim ve politika planlaması yapmak,
- Ortaklıklar yaratmak, proje üretmek ve kaynak bulmak konularında yerel ve bölgesel ölçekli kurumları desteklemek.

YAVAŞ ŞEHİR Cittaslow

Yavaş Şehir 1999 yılında İtalya'da başlamış bir şehircilik hareketidir. 1986'da başlayan geniş kapsamlı "yavaş" kültürel akımının bir parçasıdır. Amacı şehirlerin bütün hızını yavaşlatarak yaşam kalitesini yükseltmektir. Modern dünyanın en iyi yönlerini kabul ederek, ilerlemeyi ve değişimi dışlamadan, geleneğe ve kaliteye saygı duyan, eski usul üretim tekniklerini koruyan ve kullanan bir yaşam biçimi önerir. "Yavaş Şehir" hareketi modern hayatın acelesinden ve paniğinden uzak; ancak iletişim, ulaşım, üretim ve satış konularındaki modern fırsatları değerlendiren bir kent yaratmayı hedefler. Yaşamın insan zamanında akmasına izin vererek, hayatın tadını çıkarmak için gerekli altyapının sunulmasını sağlar.

Üyelik

Yavaş şehir birliğine üye olan belediyeler, vatandaşlarının sağlığına saygı gösteren, tüketim ürünlerinin ve yiyeceklerin gerçekliğine ve kalitesine önem veren, el işlerinin üretilmesini sağlayan, kültürel mirası koruyan ve kullanan, meydanlar, dükkânlar, kafeler, lokantalar, tiyatrolarla çeşitlilik sunan, mekânın ruhunu yaşatan, geleneklere saygılı, yavaş sakin bir yaşam biçiminin oluşturulması için çalışmaktadır.

İtalya'da başlayan hareket giderek dünyaya yayılmıştır. Beş tanesi Türkiye'de olmak üzere, dünya genelinde yaklaşık 150 şehir bu akıma katılmıştır. Yavaş Şehir, Yavaş Şehir Destekçisi ve Arkadaş Yavaş Şehir olmak üzere 3 üyelik biçimi bulunmaktadır. Ancak yalnızca 50.000 kişilik nüfusun altındaki kentler tam üye olabilmektedir. Tam üyelik için Yavaş Şehir hedeflerinin en az %50'sinin karşılanması ve uluslararası Yavaş Şehir ağına başvurulması gerekmektedir.

Amaçlar ve Stratejiler

- Hareketin ana amaçları aşağıdaki gibidir:
- Kentsel çevrede herkes için daha iyi bir yaşam sağlamak
- Şehirlerin yaşam kalitesini arttırmak
- Şehirlerin aynışmasına ve homojenleşmesine karşı olmak
- Çevreyi korumak
- Kültürel çeşitliliği ve her şehrin kendine has özgünlüğünü korumak
- Daha sağlıklı bir yaşam biçimi için esin kaynağı olmak

Her Yavaş Şehir'in erişmek zorunda olduğu 59 hedef ve ilke bulunmaktadır. Bu hedefler çevre, altyapı, teknoloji, misafirperverlik, farkındalık ve Yavaş Yemek projelerine destek gibi tematik alt başlıkların altında toplanmaktadır.

Yavaş Şehir olmak isteyen kentlerin ve Yavaş Şehir olan kentlerin bu statüleri devam ettirmek için bu 59 kriter çerçevesinde projeler geliştirmesi ve uygulaması gerekmektedir. Her kentin birbirinden farklı şartlara sahip olması nedeniyle Yavaş Şehir hedeflerinin çoğu genel kavramlardan oluşmaktadır. Her kent kendi özellikleri ve stratejisi kapsamında Yavaş Şehir kriterleri üzerinden yenilikçi projeler geliştirmektedir.

PAYLAŞAN KENTLER

Kentlerin ortak sorunlarını çözebilmeleri; bölgesel ve küresel işbirlikleri kurgulayarak yeniliklere erişmeleri, bilgi, birikim, bereket, beceri, yerel değerleri ve potansiyellerini paylaşmaları yoluyla sağlanabilecektir.

Kentler arası bilgi ve deneyim paylaşımı, ekonomik, kentsel ve sosyal gelişimi hızlandırmaktadır. Anadolu kentlerinin yakın çevreleri ve bölgeleri ile kuracakları işbirlikleri, küresel ve ulusal düzeyde bölgeyi çekici hale getirerek rekabet gücünü arttıracak, aynı zamanda yerel demokrasilerin gelişmesi ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi sürecinde sorunların birlikte çözülmesini sağlayacaktır.

Kentlerin en büyük sorunu olan kentsel mekan kalitesi ve yaşam kalitesi riskleri, kentsel işbirlikleri ve koalisyonlar aracılığıyla azaltılabilecektir. Bu nedenle Anadolu kentleri, ekonomik, sosyal ve mekansal olarak güçlenmek amacıyla 'paylaşma' ortak paydası altında bir araya gelmelidirler.

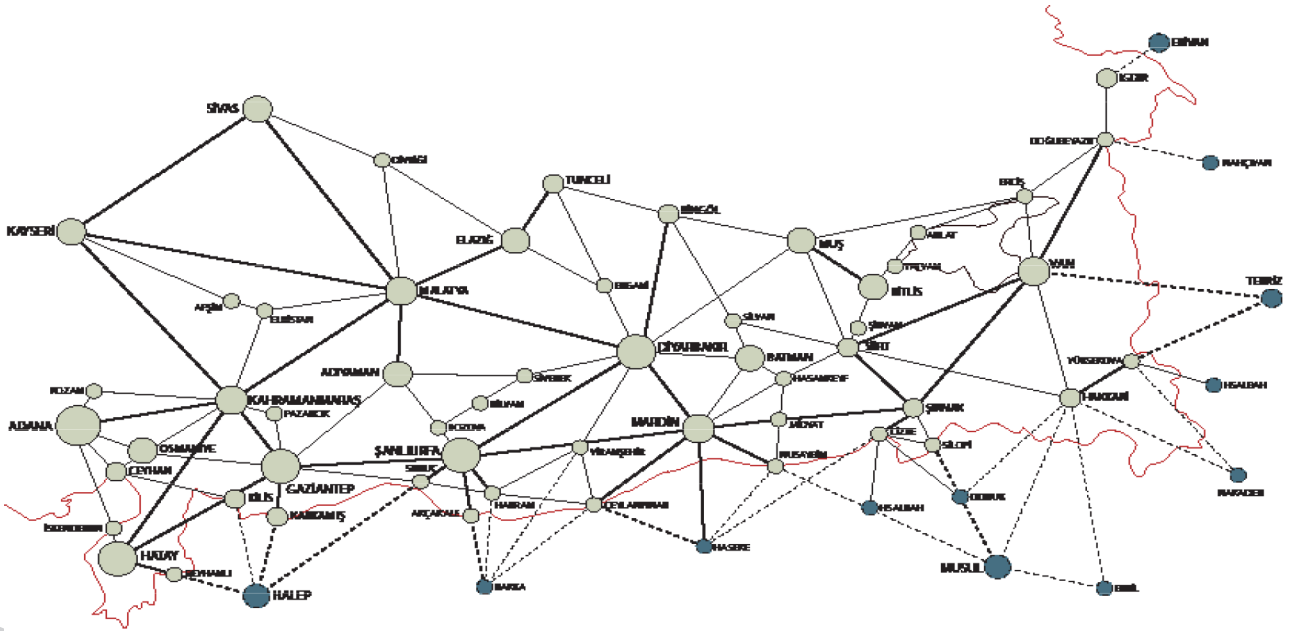
Paylaşma teması altında bir araya gelen Anadolu kentleri, işbirliği ve güç birliği ile nasıl daha sağlıklı kentlere dönüşür sorusunun cevaplanması için alt stratejiler belirlenmelidir.

Alt stratejilerin temelini; 'kentler arası işbirliği ve güç birliği ağları' oluşturmaktır. Bu ağlar, iletişimin güçlendirilmesi, fikir paylaşımı, deneyim transferi gibi konularda olabileceği gibi, proje, kaynak ve kapasite paylaşımı konularında da gerçekleştirilebilir.

'Paylaşan Kentler' yaklaşımı benimseyen kentlerin üç temel hedefi;

- Mekan ve yaşam kalitesinin artırılması,
- Ekonomik kalkınmanın sağlanması,
- Kültürel ve doğal mirasın korunması olmalıdır.

Bu amaçla kent yöneticileri bir araya gelerek 'Paylaşan Kentler İçin 10 Temel İlke' çerçevesinde 'paylaşma' ortak kavramı altında strateji, program ve projeler geliştirmeli, geniş katılımlı ortamlarda halk ile paylaşım sağlanmalıdır.

B

SARAY NEREDE

Nüfus: 46.739

Genç Nüfus (0-14): 9.361

Aktif Nüfus (15-64): 33.335

Yaşlı Nüfus (65+): 4.043

Çalışan Nüfusun Dağılımı

Tarım: % 48,7

Sanayi: % 27,4

Hizmetler: % 23,9

Sigortalı Çalışan Sayısı: 5.086

Yüzölçümü: 612 km2

Beldeleri: Beyazköy, Büyükyoncalı

Köyleri: Edirköy, Küçükyoncalı, Güngörmez, Çaylaköy, Bahçeköy, Yuvalı, Çukuryurt, Kavacık, Safaalan, Kadıköy, Sofular, Sinanlı, Servi, Osmanlı, Karabürçek, Göçerler, Demirler, Bahçedere, Ayvacık, Kurtdere

İşletme Sayısı: 636

Eğitim

Üniversite Mezunu: 1.968

Lise Mezunu: 8.067

SEGE 2011

872 İlçe Arasında Gelişmişlik Sırası:
154

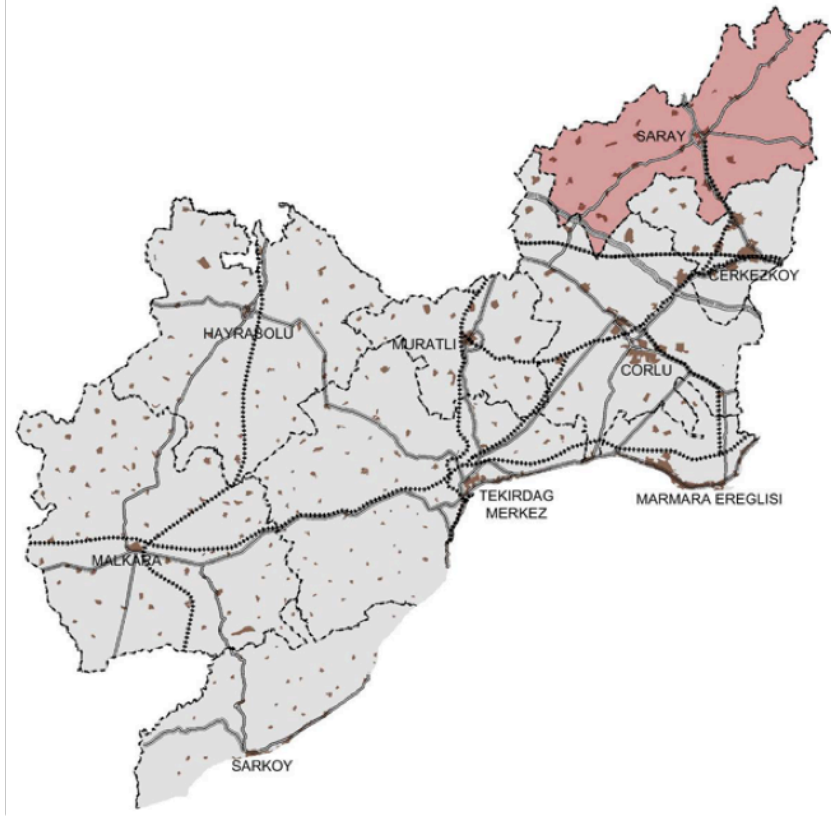
Gelişmişlik Grubu: 2

Gelişmişlik Endeksi: 0,69015

Hakim Olan İklim Türü: Trakya
Karasal İklimi

Komşu Yerleşim Yerleri: Çerkezköy,
Çorlu, Vize, Çatalca

TEMEL DEĞERLER

Saray elli bine yaklaşan nüfusu, doğal güzellikleri ve kendine has özellikleriyle Tekirdağ'ın gelişim potansiyeli yüksek ilçelerinden birisi olarak göze çarpmaktadır. Saray tarım ve hayvancılık, sanayi, hizmet, madencilik ve turizm sektörlerinin her birine cevap verebilecek konum ve doğal kaynağa sahip ender yerleşim bölgelerinden birisidir. İlçe, tarihi yol güzergâhları üzerinde, Osmanlı başkentleri Edirne ve İstanbul'u birleştiren yolların geçiş noktasındadır.

Gelecek hedefleri göz önünde bulundurulduğunda Saray, bir çok sektörün aktif ve sürdürülebilir bir şekilde faaliyet göstereceği, yaşam kalitesinin yüksek olduğu, kirlilik ve keşmekeşten uzak, modern bir ilçe olarak kendisini konumlandırmak istemektedir. Ancak bu idealin gerçekleştirilmesi noktasında hem Saraylıya hem de kamu otoritesi bünyesinde görevli plan yapıcı ve uygulayıcılara pek çok görev düşmektedir. Eğer Saray'ın gelecekteki gelişim potansiyeli iyi analiz edilip, buna göre bir

planlama ve uygulama alanı yaratılırsa İlçe örnek bir sıçramaya ev sahipliği yapacaktır.

Hâlihazırda İlçe, sahip olduğu kaynak ve potansiyelin yanı sıra birçok problem ve eksiklikle de baş etmek zorundadır. Çarpık kentleşme, tabiata zararlı sanayi tesislerindeki artış, hizmet alanlarındaki aksaklıklar ve ekonomik problemler Saraylının mücadele ettiği sorunlar arasında dikkat çekmektedir.

SOSYAL VE KÜLTÜREL DEĞERLER

- » Arkeolojik sit alanı olarak belirlenen Güneşkaya ve Güngörmez Mağaraları ve bu sit alanlarında tarih öncesi dönemlere ait arkeolojik buluntular vardır. (Paleolitik ve Kalkolitik Dönem)
- » Bizans döneminde inşa edilen ve İstanbul'a su sağlayan yapılar Saray'ın hemen yakınından geçmektedir.
- » Tarihi 16. Yy.'a dayanan ve şimdi restore edilmeyi bekleyen Ayaspaşa Cami ve Hamamı, bu eser ilçedeki tek Osmanlı eseri olarak bilinmektedir.
- » Ayrıca ilçede 18. Yy.'da sürgün hayatı yaşamış Kırım hanlarının mezarları bulunmaktadır.
- » Saray, Edirne ile İstanbul arasında geçiş yolu üzerinde bulunduğu için Osmanlı Dönemi'nde sultanların Batıya yaptıkları seferlerde bir dinlenme noktası olarak bilinmektedir. Bu sebeple İlçe, 2009 yılında Serdar Çakır tarafından kültür turizminin geliştirilmesi amacıyla ortaya atılan "Sultanlar Yolu" projesinin güzergahlarından biridir. Güzergah 1529 yılında 1. Viyana seferine çıkan Osmanlı Ordusunun takip ettiği onlarca şehir ve yedi ülkeyi kapsayan bir trekking yolu olarak tespit edilmiştir.

EKONOMİK DEĞERLER

- » İlçe Çorlu-Çerkezköy sanayi kümelenmesine yakınlığı sebebiyle buralardaki oluşumdan nasibini fazlasıyla almaktadır. İlçeye bağlı Beyazköy ve Büyükyoncalı Beldeleri'nde tekstil, maden, ilaç, cam, kauçuk, gıda gibi sektörlerde üretim tesisleri bulunmaktadır.
- » İlçe tarım için oldukça verimli toraklara sahiptir. Ayrıca hayvancılığın yoğun bir şekilde yapıldığı ilçede, doğal bitki örtüsü küçükbaş ve büyükbaş (özellikle manda) hayvan yetiştiriciliği için avantaj sunmaktadır.
- » İlçede bulunan geniş orman alanlarında doğal mantar üretimi yapılmaktadır.
- » Organik arıcılık için ilçe uygun imkanlar sunmaktadır.
- » İlçede birçok maden yatağı bulunmaktadır ve bu madenlere dönük işletmeler mevcuttur.
- » Rüzgâr enerjisi potansiyeli yüksektir.

DOĞAL DEĞERLER

- » Trakya Bölgesi'nin tek karaçam ormanları İlçenin Kastro Bölgesi'ne yakın bölümünde bulunmaktadır.
- » İlçenin Kuzeydoğu bölümü eşsiz bir orman örtüsüyle kaplıdır.
- » Orman varlığı sebebiyle Saray'ın havası temizdir.
- » Sanayinin kirletici etkisinden uzak kalmayı başaran İlçede, Ergene Nehri'nin doğduğu iki kaynak mevcuttur. Ergene Nehri sadece Saray'da temiz akmaktadır.
- » İlçe Tekirdağ'ın Karadeniz'de sınırı olan tek yerleşim yeridir. Sınır noktası doğal güzelliğiyle bilinen Kastro (Çamlıköy) sahilinin bulunduğu 3 km'lik alandan oluşmaktadır.
- » Söz konusu sahil, turizm açısından iyi değerlendirildiğinde, doğa turizmi tutkunlarının uğrak yeri olabilir.
- » Kastro Sahili ve karaçam ormanları doğal sit alanı olarak koruma altına alınmıştır.

FARK YARATAN DEĞERLER

- » Maden kaynakları. Saray'da kalker, kil ve kuvars kumu gibi değerli maddelerin yanı sıra, manganez ve bol miktarda linyit yatakları bulunmaktadır ancak buradaki linyitin kalorisi düşük, kül ve kükürt oranı ise yüksektir. Dolayısıyla söz konusu linyit, termik santrallerde kullanıma uygundur.
- » İlçede geniş orman alanlarında doğal mantarlar yetişmektedir. Birçok insan geçimini bu mantarları toplayıp satarak kazanmaktadır. Diğer ilçelerden farklı olarak Saray, mantarcılıktan ciddi gelir elde eden bir yerleşim yeridir.
- » Saray küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık için avantajlı bir bölgedir. Diğer ilçelerden farklı olarak Saray'da mandacılık da oldukça yaygındır. Özellikle son yıllarda manda sayılarında düşmeler yaşansa da İlçe, bu alanda bölgesinde rakipsiz konumdadır. Mandacılığın yaygın olması yöresel kültüre ve ilçedeki bitki örtüsünün özelliklerine bağlıdır.

TEMEL SORUNLAR

- » Çalışmaya katılan resmi kurum ve kuruluş temsilcileri, sivil toplum örgütlerinden gelenler, akademisyenler ve vatandaşlar sorunları dile getirirken ya kurumlarının görüşlerini ya da kendi bireysel düşüncelerini paylaşmışlardır. Sorunlar aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:
- » Halk, kamu ve sivil toplum örgütleri arasındaki koordinasyonsuzluk ve bu sebeple ortaya çıkan aksaklıklar; proje üretme kabiliyetinin düşük olması.
- » Köylerde kanalizasyon altyapısı sorunları: özellikle Küçükyoncalı Köyü'nde köyün ortasından geçen dere yatağının ıslah edilmemesi sebebiyle kötü kokuya ve kirliliğe sebep olması; Güngörmez köyündeki kanalizasyon problemi.
- » Tarım ve hayvancılıkta ortak ve organize hareket edilmemesi.
- » Kooperatifleşme ve dernekleşme çalışmalarının istenildiği seviyede olmaması.
- » Meslek yüksek okulunun kampus alanının yetersiz olması.
- » İlçede ortak yaşam alanı (park, çay bahçesi...), rekreasyon alanı ve sosyal faaliyetlerin yaygın olarak icra edildiği kafe, restoran, kültür merkezi, spor sahası, oyun parkı gibi alanların çok kısıtlı olması.
- » İlçe ve beldelerde arıtma sistemlerinin bulunmaması.
- » Özellikle Büyükyoncalı ve Beyazköy Beldelerinde faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarının çevre kirliliği oluşturabilecek atıklarının ıslah edilmemesi.
- » İlçe merkezi ve köylerinde görülen işsizlik.
- » Gençlerin kendilerini geliştirebilecekleri ve kötü alışkanlıklara yönelmesini engelleyecek sanat ve spor faaliyetlerinin yetersizliği.
- » Dışarıya göç (Özellikle gençlerin iş bulmak amacıyla çevre bölgelere ve İstanbul'da göç etmesi.)
- » Turizm potansiyeli yüksek bir yer olan Kastro plajının bakımsız halde olması: Sahilin nitelikli turizm anlayışına hizmet etmekten uzak halde işletilmesi, plajda yeme-içme ve tuvalet ihtiyaçlarını giderebilecek yeterli yerlerin bulunmaması, çevrede yerlere çöp atılması, çöplerin toplanmaması.
- » İçgöç: Yani insanların iş bulmak amacıyla köylerden ilçe ve belde yerleşim bölgelerine göç etmeleri, bu sebeple, köylerdeki okullarda sınıf sayıları azalırken, kentteki okullarda kalabalık sınıfların oluşması. Göç sebebiyle tarım ve hayvancılık faaliyetlerinde görülen azalmalar.
- » Hayvan yetiştirme maliyetlerinin yüksek olması ve yüksek yem maliyetine rağmen üretilen gıdaların ucuza satılması.
- » Çöp ayrıştırma ve geri dönüşüm bilincinin kazanılmamış olması.
- » Çerkezköy gibi büyük bir yerleşim yerine yakınlık sebebiyle insanların ilçe esnafından değil de Çerkezköy'den alışveriş yapması.
- » Çiftçilerin hep aynı ürünlerde ısrar edip, ürün çeşitlendirmesine (meyve ve sebze gibi) gitmemesi.
- » Siyasi karar alıcılar ile ilçe halkının iletişimde yaşanan problemler.
- » İdari koordinasyon eksiklikleri.
- » İlçe ve beldeler arası; ilçe ve diğer ilçeler arasında ulaşımı sağlayan yolların bakımsız ve eski olması.
- » İlçede ve Büyükyoncalı Beldesi'nde konutlarda doğalgaz olmaması. (Çerkezköy'de doğalgaz olmasına rağmen, Saray ve Büyükyoncalı'da doğalgaz olmaması buraların tercih edilebilirliğini azaltmaktadır.)
- » İlçe merkezinde sık sık otopark problemi yaşanması.
- » Nitelikli çalışan eksikliği; nitelsiz elemanlarda görülen işe devam problemleri.
- » İlçe halkının girişimci olmaması
- » İlçede düşük kalorili kömür kullanımı nedeniyle kış aylarında hava kirliliği yaşanması.

TEMEL FIRSATLAR

Çalıştay katılımcılarını bu bölümde; " "Saray'da sizce fırsat olarak gördüğünüz alanlar neler? Hangi özelliklerinin büyüme kalkınma için avantaj olarak görüyorsunuz?" soruları yöneltmiş ve bu doğrultuda alınan cevaplar aynı şekilde buraya işlenmiştir.

- » Geniş ve el değmemiş orman alanları. Bu alanlar kontrollü ve sürdürülebilir bir şekilde ormancılık için değerlendirilebilir
- » Mantarcılık (İlçenin orman köylerinde yaşayan birçok aile geçimini mantar toplayıcılığı ile sağlamaktadır. İlçede toplanan mantarları satın alan ve işleyen birçok firma bulunmaktadır. Ayrıca bu firmalarda ayıklama ve paketlenme işlerinde ilçe halkı çalışmaktadır. Söz konusu mantarlar özellikle Batı Avrupa ülkelerinde lüks restoranlar ve ilaç sanayinde kullanılmak üzere, yabancı firmalar tarafından satın alınmaktadır)
- » Manda yetiştiriciliği: Mandacılık diğer hayvancılık faaliyetlerinden farklı olarak daha niş bir alana hitap etmektedir. Bu yüzden manda ürünleri (yoğurt, süt, kaymak) piyasada yüksek fiyatlardan alıcı bulabilmektedir. Ayrıca mandanın eti sucuk yapımında kullanıldığı için, kazanç-maliyet oranı diğer hayvancılık faaliyetlerinin birçoğundan daha avantajlıdır
- » Zengin maden yatakları
- » Bölgenin fauna ve florasının zengin olması
- » Kastro Plajı ve Karadeniz'e kıyısının bulunması
- » Geçiş yolları üzerinde bulunması ve coğrafi konumunun getirdiği avantajlar. İstanbul metropoliten alanına yakınlık (120 km) Çorlu (25 km) ve Çerkezköy (19 km) sanayi alanlarına yakınlık
- » Sanayiye yakınlığına rağmen ekolojik çeşitliliğin korunmuş olması
- » Rüzgâr enerjisi potansiyeli
- » İlçedeki eğitim kalitesinin yüksek olması, örneğin Mustafa Elmas Arıcı Anadolu Lisesi, %92'ye yaklaşan yerleştirme oranıyla 2008 yılında tüm Türkiye genelinde Anadolu liseleri arasında ikinci olmuştur.
- » İçme suyu rezervlerindeki bolluk
- » Geniş ve verimli tarım arazilerinin bulunması (İlçenin kuzeyi orman arazisi iken, güney alanı ovadır)
- » Kümes, küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık faaliyetleri için iklim ve bitki örtüsünün uygun olması
- » İlçede asayiş vakalarının az olması. Güvenli ve huzurlu bir sosyal yapının bulunması
- » Gelişime açık bir meslek yüksek okulunun varlığı. (Meslek Yüksek Okulu bünyesinde Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları (İ.Ö), İşletme Yönetimi, İşletme Yönetimi(İ.Ö), Dış Ticaret, Dış Ticaret(İ.Ö) bölümleri bulunmaktadır. Kampüste 800'e yakın öğrenci öğrenim görmektedir)
- » İlçenin proje üretmeye aşina olması. (Şimdiye kadar Kalkınma Ajansı ve Avrupa Birliği ile 10'a yakın proje yapılmıştır)
- » Ceviz üretimi yapılması (Özellikle Demirler Köyü'nde ceviz önemli bir geçim kaynağı haline gelmiştir)
- » Arıcılığa uygun doğal ortamın bulunması

10 TEMEL SORUN

- » İlçe geçiş güzergâhlarında bulunmasına rağmen, iyi bir yol altyapısının olmaması.
- » Tarım ürünlerinde çeşitliliğe gidilmemesi.
- » Hayvancılıkta organize hareket eksikliği.
- » İlçe ve beldelerde arıtma ve atık ıslah tesislerinin bulunmaması ve bu durumun ilçenin ekolojik zenginliğine karşı oluşturduğu tehdit.
- » İşsizlik. Nitelikli iş gücü eksikliği, nitelsiz çalışanların da işe devamlarında sorunlar bulunması.
- » Köyden kente, Saray'dan Çorlu ve Çerkezköy'e göç. Bu durum ilçenin tarım ve hayvancılık potansiyelini baltalamaktadır.
- » Sanayinin geliştiği Beyazköy ve Büyükyoncalı'da çarpık kentleşme.
- » Kastro Plajının ve Karadeniz sahil şeridinin gerektiği gibi kullanılmaması.
- » İlçede ve beldelerde sosyal yaşam alanlarının yeterince gelişmemiş olması. Bu sebeple buralarda yaşayanların sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarını Çerkezköy'den sağlamaları ve yerel esnafın ekonomik zarara uğraması.
- » Meslek yüksek okulunun kampüs alanının yetersiz olması. Öğrencilerin Saray'da kalmayıp, okula İstanbul ve Çerkezköy'den gelip gitmesi.

10 TEMEL FIRSAT

- » Manda yetiştiriciliği
- » Mantarcılık
- » Tarım arazilerinin geniş ve verimli olması
- » Geniş ve eşsiz ekosisteme sahip orman alanlarının varlığı
- » Madencilik
- » Güvenli bir şehir olması
- » Gelişen sanayi alanlarına ve yeni cazibe merkezlerine yakınlık
- » Doğal ve tarihi örtüsü sayesinde eko-agro turizm, günü birlik turizm ve doğa yürüyüşleri açısından turizme elverişli olması
- » İlçede meslek yüksek okulunun bulunması
- » Arıcılık potansiyeli

C

STRATEJİK ANALİZLER (B.E.K. ANALİZİ)

Kamu sektörü, özel sektör ve sivil toplum örgütü temsilcilerinden oluşan çalıştay katılımcıları ile;

- Beklenti,
- E (Ekoloji, Ekonomi, Eşitlik, Etkin Olma, Elde Edilebilirlik, Entegrasyon)
- K (Kimlik, Koruma, Kapasite, Kaynak, Katılım, Kurgu)

BEK Analizi yapılarak, geleceğe yönelik potansiyeller ve dinamikler tartışılmıştır.

BEKLENTİ ANALİZİ

Çalıştay katılımcıları;

- Sivil Toplum
- Kamu Sektörü
- Özel Sektör

Kategorileri altında, birbirlerinden beklentileri ve sorunları dile getirmişlerdir.

SİVİL TOPLUMUN BEKLENTİLERİ

Muhtarlar, yerel yönetim temsilcileri ve basın kuruluşları temsilcileri özel ve kamu sektöründen beklentileri ile Saray'ın geleceğine ilişkin görüşlerini işbirliği, halkın bilinçlendirilmesi, ve ekonomik kalkınma konuları başta olmak üzere dile getirmişlerdir.

Sivil Toplumun Kamu Sektöründen ve Özel Sektörden Beklentileri

- » İlçe ve beldelerde yönetim alanında görevli kurumlar sivil toplum temsilcileriyle iletişim halinde olmalı
- » Sanayi kuruluşları çevreye ve doğaya saygılı üretim yapmalı. Kirliliğe neden olabilecek eylemlerden kaçınmalı. Arıtma ve geri dönüşüm alanları oluşturmalı.
- » Kentte engellilere ve diğer dezavantajlı gruplara yönelik düzenlemeler yapılmalı
- » Gençler ve çocuklar için spor, sanat ve kültürel faaliyet alanları genişletilmeli
- » Kadınların girişimcilik imkânları artırılmalı. Kadınlar kamu tarafından cesaretlendirilmeli
- » Ormanlık alanlar korunmalı, kesinlikle imara ve kullanıma açılmamalı
- » Park ve bahçe alanları genişletilmeli
- » Belediyeler çarpık kentleşmeye izin vermemeli
- » Üreticiler işçi sağlığı ve haklarını gözetmeli
- » Sağlık ve eğitim gibi sosyal hizmetlerin kalitesi artırılmalı

KAMU SEKTÖRÜNÜN BEKLENTİLERİ

Kamu Kurumları Temsilcileri, Saray'ın geleceği için önemli beklenti, görüş, ve önerileri halkın birlikte iş yapabilme, aktif katılım ile kentin sorunlarına çözüm bulma ve kente sahip çıkma yetisinin geliştirilmesi etrafında yoğunlaşmıştır.

Kamu Sektörünün Özel Sektör ve Sivil Toplumdan Beklentileri

- » Esnaf ve küçük işletmeler halkın dilek, talep ve ihtiyaçlarına cevap verebilecek kalitede hizmet sunmalı.
- » Sivil toplum örgütleri Kalkınma Ajansı tarafından tertip edilen toplantı ve bilgilendirmelere rağbet etmeli.
- » Sanayi kuruluşları kural ve kaideler çerçevesinde faaliyet sürdürmeli. Kuralları ihlal etmek adına çeşitli yöntemlere başvurmamalı.
- » Sivil toplum temsilcileri kamu otoritesi ve yerel halk arasından bir iletişim köprüsü haline gelmeli, iki tarafı da iyi anlamalı.
- » Üretim tesisleri bölgemizde kazandıkları paralar ile yine bölgemizde yatırımlarına devam etmeli.
- » Sivil toplum örgütleri, halkı kazandıkları parayı yine ilçe sınırları içerisinde harcamaları için teşvik edici kampanyalar düzenlemeli.
- » Kamu kesimi, özel sektör ve sivil toplum her zaman diyalog halinde olmalı.

ÖZEL SEKTÖRÜN BEKLENTİLERİ

Özel sektör temsilcileri, beklenti ve önerilerini Saray'da özel sektörün desteklenmesi ile işgücü arzının ve niteliğinin artırılması üzerine yoğunlaştırmışlardır.

Özel Sektörün Kamu Sektöründen ve Sivil Toplumdan Beklentileri

- » Kamu yatırımların önünü açmalı. Teşvik uygulamalarında kısıtlar kaldırılmalı.
- » Yatırım işlemleri çerçevesinde uygulanan arazi tahsisi, ruhsat verilmesi ve işletme ile ilgili uygulamalar konusunda çözüm odaklı çalışılmalı.
- » Nitelikli işgücünün ilçede tutulabilmesi için faaliyetler icra edilmeli.
- » Planlı bir büyüme potansiyeli takip edilmeli.
- » Özel sektörün ihtiyacı olan hammadde ürünlerinin köylülere ektirilmesi için teşviklerde bulunulmalı.
- » İlçenin tüm veri ve istatistikî bilgi ve değerleri her yıl düzenli bir şekilde kamuoyuna duyurulmalı.
- » Sivil toplum kuruluşları ve meslek odaları nitelikli meslek elemanı yetiştirilmesinde eğitimler için ön ayak olmalı.
- » Toplum üretim ve girişimciliğin değeri ve faydaları konusunda bilinçlendirilmeli. Yatırım sahipleri sanki toplumun zararına iş yapıyormuş gibi algılamaların insanlar arasında taraftar bulmaması için toplum aydınlatılmalı.
- » Toplumun tüm kesimleri işbirliği içerisinde hareket etmeli.

6E ANALİZİ

Saray'ın geleceğinin kurgulanması için sürdürülebilir kalkınmanın temel bileşenleri Ekoloji, Ekonomi, Eşitlik ile yapılabılır kılmanın temel bileşenleri olan Etkin Olma, Elde Edilebilirlik ve Entegrasyon katılımcılar tarafından derinlemesine tartışılarak;

- Değerler,
- Riskler,
- Farklılıklar,
- Potansiyeller,
- İşbirliği,
- Katılım

vb temel konularda sorunlar ve fırsatlar tartışılmış, geleceğe ilişkin öneriler geliştirilmiştir.

Genel Bakış

İlçenin ekonomisi büyük oranda tarım, hayvancılık ve sanayiye dayanmaktadır. Bu oranlar 2010 TÜİK verileri ışığında şu şekilde kendisini göstermektedir: % 48,70 tarım, % 27,40 sanayi, %23,90 ise hizmetler.

Tarım

İlçe tarım açısından geniş ve verimli topraklara sahip nadir bölgelerden birisidir. Kuzey bölümü ormanlarla kaplı olan ilçenin güney alanları büyük ölçüde ovadır. İlçede tarım alanları toplam alanların % 46 gibi geniş bir bölümünü kapsamaktadır. Bu oran da yaklaşık olarak 31.912 ha'lık bir rakama tekabül etmektedir. İlçede buğday, ayçiçeği, arpa, pancar, kanola, silajlık mısır yetiştirilmektedir. Ayrıca çeltik üretimine de müsait alanları bünyesinde barındıran bölge, bu üründen yıllar önce çeşitli sebeplerden ötürü vazgeçmiştir. İlçe toprakları üzerinde, eğer istenirse sebze ve meyve üretimi de bol miktarda yapılabilir, ancak geleneksel ürünlerin dışına çıkmak istemeyen çiftçiler bu ürünlere çoğunlukla soğuk bakmaktadır. Halbuki ilçe vizyon çalışmasında, kamu otoritesinin ilçedeki en üst temsilcisi olan kaymakam, ürün çeşitlendirilmesine gidilmesinin ilçenin ekonomik gelişimi açısından çok kritik bir konu olduğunu vurgulamıştır.

Sanayi

İlçeye bağlı Büyükyoncalı ve Beyazköy Beldelerinde sanayi varlığı oldukça gelişmiştir. Özellikle Büyükyoncalı, Çerkezköy'e yakınlığı sebebiyle buradaki geniş sanayi alanlarının adeta arka bahçesi haline gelmiştir. Söz konusu bölgelerde gıda, tarım, tekstil, cam, ahşap, kauçuk ve madencilik alanında ciddi üretim yapan sanayi kuruluşları mevcuttur. Örneğin Beyazköy'de Pepsi Kolanın fabrikası bulunmaktadır.

İlçede tarıma ve hayvancılığa dönük sanayinin gelişmesi oldukça önemlidir. İlçenin gelecek vizyonunda bu tarz sanayinin öne çıkması Saraylının yararınadır.

İlçe Ergene Nehri'nin doğduğu Istranca Dağları'nın güney eteklerine ev sahipliği yaptığı ve korunmuş bir ekosisteme sahip olduğu için sanayi varlığının gelişimi çok dikkatli takip edilmelidir. İlçeye doğal

yapıya zarar verecek sanayi kuruluşunun gelmesine izin verilmemelidir. Hâlihazırda uygulamada bulunan 1/25.000'lik Tekirdağ Çevre Düzeni Planı bu konuya vurgu yapmaktadır. Mevcut sanayi kuruluşları da atık konusunda takip edilmeli, arıtma tesisi kurma noktasında teşvik edilmelidir.

Mantarcılık ve Mandacılık

İlçede doğal mantarcılık ve hayvancılık da önemli ekonomik faaliyetler arasında sayılabilir. Her yıl yaklaşık 500 bin tona yakın mantar toplanıp, yurtdışına ihraç edilmektedir. Bu da ilçe ekonomisi ve orman köylüleri için önemli bir gelir kaynağı teşkil etmektedir. Mantarcılığın geliştirilmesi için bir birlik veya kooperatif kurulması söz konusu olabilir.

Mandacılık niş bir hayvancılık faaliyetidir. Ve diğer hayvancılık alanlarına göre eğer ilgili pazar bulunursa karlı bir iştir. 15 milyonluk İstanbul gibi büyük bir pazara sadece 120 km yakınlıkta bulunan Saray bu avantajı iyi değerlendirebilir. Manda üreticisi teşvik edilmeli ve markalaşmaya doğru ilk adımlar atılmalıdır. Bu sayede ilerleyen yıllarda Saray belki de manda ürünleriyle öne çıkan bir hayvancılık üssü olabilir.

EKOLOJİ

Orman

Trakya'nın tek karaçam ormanı Saray'da bulunmaktadır. Bu orman örtüsü doğal koruma alanı olarak ilan edilmiş ve burada herhangi bir yapılaşma ve değişime kesinlikle izin verilmemektedir. İlçenin % 39'luk kısmı orman araziyle kaplıdır. Burada dişbudak, meşe, kızılğaç, karaçam ve saplı gibi ağaç türleri bulunmaktadır. Bölge zengin bir floraya sahiptir. Ormanların bolluğu sebebiyle ilçede hava ve su kaynakları oldukça temizdir.

Kastro Plajı ve Kıyı Şeridi

İlçe Tekirdağ'ın Karadeniz'e kıyısı olan tek ilçesidir. Kıyı olduğu bölgede eşsiz bir doğa harikası olan iki buçuk km uzunluğunda Kastro Sahili ve Laledere Mevkii bulunmaktadır. Bu alan günü birlik tur için gelen misafirlerin ve piknikçilerin uğrak yeridir. Ancak sahil ve piknik alanları bakımsızlık, kötü kullanım ve çöpler yüzünden istenen kapasite ve kaliteye ulaşamamaktadır.

Bitki Çeşitliliği

İlçe sahip olduğu ekosistemle bitki çeşitliliğinin had safhada olduğu bir yerleşim alanı üzerindedir. Bu haliyle tarımsal ürünleri de etkilemektedir. Örneğin çok çeşitli mantarların bulunması bunun kanıtıdır. Ayrıca Çukuryurt'ta üzüm, Safaalan'da kiraz, Demirler'de ceviz, Küçükyoncalı'da meyvecilik bunlardan bazılarıdır.

EŞİTLİK

Kadın

İlçe kadın-erkek eşitliği konusunda sorunlu bir kimliğe sahip değildir. Sosyal anlayış ve yaşantı sistemi ataerkil olmaktan uzak, kadın ve erkeğin ortak ve eşit bir şekilde topluma katkıda bulunma imkânını sağlayan öğelerden oluşmaktadır. Ancak yine de kadınların kendilerini daha iyi ifade edebilecekleri, girişimcilik kabiliyetlerini arttırabilecekleri ve hayatın dinamiklerine daha etkin bir şekilde nüfuz edebilecekleri fırsat alanlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Burada en büyük sorumluluk yerel yönetim mekanizmaları ve kamu otoritesine düşmektedir.

Engelliler

İlçede engellilere dönük uyumlaştırma çalışmalarına ihtiyaç olabilir. Bu konu ile ilgili olarak veriler net olarak bilinmediği için toplantıda herhangi bir talep ve ihtiyaç dile getirilmemiştir. Ancak topluma entegrasyon sıkıntısı yaşayan, sokağa çıkmayı tercih etmeyen bedensel ve zihinsel engelli sayısı tespit edilebilirse, daha etkin politikalar geliştirmek mümkün olabilir.

Gençler ve Çocuklar

İlçede ve nüfusun yoğunlaşmış olduğu beldelerde çocuklar ve gençler için sosyal aktivite alanlarına (park, spor salonu, futbol sahası, kültür merkezi, vb.) ihtiyaç olduğu aşikârdır.

ENTEGRASYON

Kentli-Köylü Entegrasyonu

Köyden kente göçün yoğun olarak yaşandığı Saray'da, köyden göçenlerin kent hayatına entegrasyonu ve ortak yaşama kültürüne yapacakları katkı ele alınmalıdır. Bu konuda sivil toplum kuruluşlarına ve kamuya önemli görevler düşmektedir.

Diğer Sosyal Gruplar Arasında Entegrasyon

Saray'da çeşitli etnik kökene sahip ve farklı sosyal çevrelerden gelen aileler bir arada yaşamaktadır. Genel olarak toplantıda bu sosyal kesimler arasında iletişim ve ortak yaşama kültürünün yüksek olduğu vurgulanmıştır. Suç oranlarındaki düşük seyir ve kentin çoğu zaman sakin ve huzurlu olması da buna kanıt olarak gösterilebilir. Ancak her ihtimale karşı sosyal gruplar arasında ayrışmayı körükleyecek herhangi bir oluşum ve anlayışa karşı kamu otoritesi önlem almakta gecikmemelidir. Artı, sosyal guruplar arası kaynaşma ve iletişimi geliştirecek projeler arttırılmalıdır. Örneğin Roman vatandaşların topluma daha iyi entegre olmaları için çocuklarını anaokuluna gönderme oranları teşvikler ve eğitimlerle arttırılabilir.

ETKİN OLMA

Etkin Tanıtım

Saray doğal güzellikleri ve ekonomik faaliyetlerinin etkinliği ile öne çıkan bir ilçedir. Saray tarihi ve ekolojik zenginliği sayesinde ziyaretçi çekme potansiyeline sahiptir. Ayrıca ilçede başka bölgelerde nadir olan özellikler bulunmaktadır. Manda üreticiliği ve mantarcılık bunlardan sadece ikisidir. Bu sebeple ilçe etkin bir şekilde tanıtıldığında ekonomik ve sosyal olarak gelişim hızlanacaktır. İlçenin etkin tanıtımı yapılırken eşsiz orman yapısı vurgulanmalı, doğal ürünlerden yararlanılmalı ve insanının misafirperverliği öne çıkarılmalıdır. Ayrıca ilçeden çıkmış tanınmış simalardan da yararlanılabilir. Örneğin Eski TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı, akademisyen ve siyasetçi kimliği ile öne çıkan Zafer Üskül gibi. Bu isimlere futbolcu Fatih Akyel, sanatçı Mustafa Sağyasam, televizyoncu Salih Demirci de eklenebilir.

Etkin Koruma

Saray sürdürülebilir bir gelişim anlayışı çerçevesinde hareket etmelidir. Vizyon toplantısında ilçe halkı en çok, sahip oldukları doğal zenginliğin bozulmaması gerektiğine vurgu yapmışlardır. Dolayısıyla Beyazköy, Büyükyoncalı ve Saray Merkez'de sanayi yapılanmasının büyümesi kesinlikle ilçenin ekolojik kapasitesiyle çelişmemelidir. Saray'ın değerleri etkin ve nitelikli bir şekilde korunmalıdır. Burada tüm kurum, kuruluş, birey ve organizasyona ayrı ayrı görevler düşmektedir.

ELDE EDİLEBİLİRLİK

Doğal Alanların Elde Edilmesi

İlçede var olan doğal alanların sürdürülebilir şekilde kullanımı ve turizme kazandırılması için çeşitli fon kaynaklarına ihtiyaç vardır. Örneğin Kastro Bölgesi'nin yeniden düzenlenmesi ve alana yakışır şekilde peyzaj çalışmasının yapılması için mali kaynağa ve mevzuatta değişikliğe gerek duyulmaktadır. Mali kaynak Kalkınma Ajansı ve AB gibi kurumlara proje yazılarak elde edilebilir. Mevzuat ile ilgili sıkıntılar da kaymakamlığın Ankara ile iletişime geçip talepte bulunması ile çözülebilir. Kastro Plajı'nın işletmesinin daha emin ellere verilmesi ve çevre düzenlemesi adına bazı ufak değişikliklere izin verilmesi, bölgenin turizme kazandırılması için oldukça önemlidir. Ayrıca yerel halk da bu doğal güzelliği tekrar elde etmiş ve kullanmaya başlamış olacaktır. Bu tarz projelendirme çalışmaları ormanların korunması için de düşünülmelidir.

Tarihi Alanların Elde Edilmesi

Tarih öncesi döneme ait Güneşkaya ve Güngörmez Mağaraları, su yolları, Ayaspaşa Camii ve Hamamı ve Cami Avlusundaki tarihi mezarlar tekrar gözden geçirilmeli, özüne uygun restorasyonlar yapılmalı ve turizmin hizmetine kazandırılmalıdır. Bu değerler ilçenin kimliği açısından oldukça önemli bir yer teşkil etmektedir.

KİMLİK

Kimlik bir şehrin sahip olduğu değerlerin onu özel kılmasıyla oluşur. Kimlikte farklılıklar ve artı değerler öne çıkmalıdır. Saray'ın kendine has doğal, beşeri ve sosyal özellikleri bulunmaktadır. Bunlar öne çıkarılarak bir planlama yapıldığında ilçe gelecekte hak ettiği seviyeye ulaşacaktır.

Doğal Kimlik

Kentin ekolojik değerleri sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmeli, ilçede eko ve agro turizm için girişimlerde bulunulmalıdır. Kastro plajının bulunduğu alanın çevre düzenleme çalışması tamamlanmalı, ortam buraya gelen misafirlerin ihtiyaçlarını giderecek şekilde tasarlanmalıdır. İlçenin en büyük değerini teşkil eden orman dokusu korunmalı, sanayi varlığının kesinlikle bu dokuya zarar vermesine izin verilmemelidir. Ayrıca mantarcılık organize bir şekilde, vatandaşın daha çok kazanacağı bir sistemde devam ettirilmeli, sektörde büyük firmaların manipülasyonuna izin verilmemelidir. İlçeye özgü doğal ürünler öne çıkartılmalı ve tanıtılmalıdır. Örneğin manda yoğurdu, kaymağı ve sütü markalaşmalı, hatta Saray bu ürünlerle özdeşleşen bir marka haline gelmelidir. İstanbul'da bir tüketici manda ürünleri gördüğünde, Saray'ı aklına getirmelidir. Buna en iyi örnek Ezine'dir. Saray da kendisini manda ürünleriyle pek tabi marka haline getirebilir.

Tarihi Kimlik

Saray Edirne-İstanbul arasında eski yollar üzerinde olduğu için İlçede Osmanlı eseri olarak Ayaspaşa Cami ve Hamamı bulunmaktadır. Ayrıca tarih öncesi dönemlerden kalan Güneşkaya ve Güngörmez Mağaralarının ve Bizans suyollarının tarihi kimlik ögesi olarak değerlendirilmesi gerekir. Bu tarihi yapıların çevre düzenlemesi yapılmalı, gereken yerlerde restorasyon çalışmaları için kaynak temin edilmeli ve korunma için çaba gösterilmelidir.

6K ANALİZİ

6 başlık üzerinden değerlendirilen bu bölüm, çalıştay katılımcılarının son bölümde ikiye bölünmesi sonucunda elde edilen verileri içermektedir. İkiye bölünen grubun bir bölümü yukarıdaki 6 E temelli; diğer bölümü de aşağıdaki 6 K temelli bilgi sunmuşlardır. Burada amaçlanan çeşitli fikir ve önerilerin mümkün olduğunca kayda geçmesi ve katılımcılıktan optimum seviyede yararlanmaktır.

- » Kimlik,
- » Koruma
- » Kapasite
- » Kalkınma
- » Katılım
- » Kurgu

KORUMA

Saray orlu-erkezky aksı üzerinde gelişen sanayi varlığından nasibini almış bir yerleşim merkezidir. İlçeye bağlı Beyazköy ve Büyükyoncalı Beldelerinde kümelenmiş sanayi kuruluşları arasında tekstil, cam, ahşap, kimya, vb. sektörlerden üreticiler bulunmaktadır. Dolayısıyla hızlı gelişen sanayi oluşumu Saray'ın ekolojik ve doğal hayatına bir tehdit oluşurmaktadır.

Saray konumu itibariyle Istranca Dağları'nın güney yamaçlarında bulunmaktadır ve Trakya Bölgesi'nin yer altı suyu kaynaklarının büyük bölümü buradan karşılanmaktadır. Ayrıca Ergene Nehri'nin kaynağı da aynı bölgede bulunmaktadır. Sonuç olarak Saray, doğal kaynaklarıyla kritik bir öneme sahiptir ve korunmasına özel hassasiyet gösterilmesi gereken bir ilçedir.

Yeni sanayi oluşumları takip edilmeli ve doğaya zarar veren sektörlerin ilçede yatırım yapmasının önüne geçilmelidir. Var olan sanayinin durumu da titizlikle takip edilmeli, kural ve yönetmeliklere uymayanlara caydırıcı yaptırımlar uygulanmalıdır. Saray'ın zengin eko sistemi tartışmaya mahal vermeyecek şekilde tüm kamu kesimi, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının zen gösterdiği bir konu olmalıdır.

KAPASİTE

Kentsel Kapasite

İlçe gelişim alanı olarak Beyazköy ve Büyükyoncalı sanayi yoğunluklu beldelere doğru açılmaktadır. İlçenin büyüme kapasitesi doğal kaynakların kullanımı ve gelecek dönemdeki yatırım oranlarıyla doğrudan bağlantılıdır. Nüfus yapısı olarak İlçe kentleşme oranının hızla arttığı bir merkez olarak dikkat çekmektedir. 1/100.000'lik Trakya evre Düzeni Planı 2023 nüfus projeksiyonlarına göre ilçe 85 bin sınırına dayanmaktadır. Artışın daha çok kent nüfusunda gerçekleşeceği öngörülmektedir.

Toplantıda kentin var olan nüfusun ihtiyaçlarını karşılamada zorlandığı dile getirilmiştir. Örneğin hastane ve doktor kapasitesi yetersiz görülmektedir. Eğitim alanında kalite sıkıntısı olmadığı, öğrencilerin

sınav başarılarından memnun olunduğu ancak son yıllarda köyden kente gn artışı sebebiyle sınıf sayılarında aşırı yoğunlaşma oluşmaktadır. Bu da bina ve fiziki ortam kapasitesi açısından eğitim alanında da yeni yatırımlara ihtiyaç duyulduğu anlamına gelmektedir.

Ayrıca park, bahçe ve rekreasyon alanlarında iyileşmeye gidilmesi şehrin yaşam kalitesi üzerindeki olumlu etkisini arttıracaktır. Toplantıya katılımcıları ilçede yol ve altyapı kapasitesinden özellikle şikyeti olmuşlardır. evre yolu yapımı için çalışmaların ancak bu yıl başlayacak olması temel şikyet noktası olarak öne çıkmıştır. İlçede esnafın kaldırımlar üzerine masa-sandalye koyması eleştirilmiş, bunun şehirde yaşayanları rahatsız ettiği söylenmiştir. erkezky'n hemen yanı başında bulunan Büyükyoncalı Beldesi'nde evlerde doğal gaz bulunmaması, Beldenin kentsel kapasitesi açısından önemli bir dezavantaj olarak vurgulanmıştır. Doğal gaz olmadığı için kışın kömür kullanılması ve bunun sonucu olarak dönemsel hava kirliliği de sorunlar arasında dile getirilmektedir.

Ekonomik Kapasite

Büyükyoncalı, Beyazköy ve Saray geni üzerinde tekstil, kauçuk, cam, gıda ve kimya gibi sektörlerde yoğunlaşmış sanayi varlığı ilçede var olan ekonomik kapasitenin miktarı hakkında ipucu vermektedir. Ancak söz konusu sanayi varlığının gelecek süreçte büyümesi ekolojik kapasitenin kullanımıyla doğrudan bağlantılı olduğu için dikkat edilmelidir. Keza toplantı katılımcıları doğal zenginlik ve sanayi gelişimi arasında bir denge sağlamak gerektiğini, bu dengenin da bozulmasının ilçenin geleceğine büyük darbe vuracağını belirtmişlerdir.

KALKINMA

Çalıştay katılımcıları tarafından Saray'ın kalkınma eksenleri üzerinde çeşitli fikirler ortaya atılmıştır. Bir grup sanayide gelişimin durdurulması gerektiği üzerinde dururken, diğer bir grup da bu alanda gelişimin ilçenin kalkınması açısından gerekli olduğu üzerinde durmuştur. Sanayi gelişimi bu hızla devam edecekse bile çevreye duyarlı sistemler kullanmaları ön şart olarak koyulabilir. Ve çevreyi kirletme ihtimali yüksek olan alanların değil, tarıma dayalı sanayi varlığının geliştirilmesi düşünülebilir.

İlçede var olan meslek yüksek okulunun kapasitesinin artması ve dışarıdan birçok öğrencinin gelmesi kalkınma için bir fırsat olarak görülmektedir. Buna paralel olarak katılımcılar turizme de sıcak bakmış ve ilçenin turizmle daha da zenginleşeceğini dile getirmişlerdir. Dolayısıyla turizm ve hizmetler sektörü ilçenin kalkınmasında önemli rol oynayacaktır.

Yerel kalkınmanın sağlanması amacıyla Kalkınma Ajansının destekleri önemli birer fırsattır. Saray bu fırsatı iyi değerlendirmeyi bilen ilçeler arasında bulunmaktadır, çünkü ilçede Kalkınma Ajansı ve Avrupa Birliği projelerine rağbet gösterilmektedir. Çalıştay katılımcıları Ajansın proje tanıtımında daha aktif davranması gerektiğini dile getirmişlerdir

KATILIM

Saray katılımcılığın ve ortak hareket etme kültürünün yüksek olduğu bir ilçe olarak değerlendirilebilir. Her ne kadar çalıştay katılımcıları kendilerini birlikte hareket etme konusunda eleştirmiş olsa da; ilçede bulunan kooperatif, birlik ve dernekler dikkate alındığında Saraylının duyarlı ve katılımcı olduğu sonucuna ulaşılabilir. İlçede süt birliği, manda yetiştiricileri birliği, üç adet tarımsal sulama kooperatifi, avcılar kulübü, pazarcılar derneği gibi sivil toplum kuruluşları bulunmaktadır. Aktif olarak faaliyetlerini sürdüren bu kuruluşlar ilçe halkının demokratik karar alma süreçlerinde elini güçlendirmektedir.

İlçede şimdiye kadar mesleki eğitim ve engellilerle ilgili olarak dört adet Avrupa Birliği projesi başarıyla yürütülmüştür. Ayrıca Kalkınma Ajansı'ndan beş adet proje desteği alınmıştır. Bu rakamlar diğer ilçelerle karşılaştırıldığında oldukça iyi bir gidişata işaret etmektedir. Saray'ın proje üretme kapasitesi oldukça iyi durumdadır. Katılımcılık ve sivil toplumun gücü adına Saray hızla gelişmeye devam edecektir.

KURGU

Gelecek kurgusu üzerine yapılan tartışmalarda ilçenin 2020'li yıllara gelişerek ulaşacağı, yaşam kalitesinin artacağı ve sahip olduğu değerleri koruyacağı yönünde görüş ön plana çıkmıştır. Artacak olan nüfus ve yeni sanayi alanlarına rağmen, Saray barındırdığı potansiyeli yerinde kullandığı takdirde gelecek nesillerin refah içerisinde yaşadığı bir kent olacaktır.

D

SARAY NEREYE GİDİYOR?

Saray'ın geleceği;

3 TEMEL FARKLILIK

3 TEMEL BEKLENTİ

3 TEMEL STRATEJİ

Ana bileşenleri çerçevesinde değerlendirilmelidir.

3 Temel farklılık ve beklenti Saray'ın **2023** Vizyonunu oluşturmaktadır.

1

Ekolojik Kapasite

3 Temel Farklılık

Ekolojik Kapasite: Saray Trakya Bölgesi'nin ekolojik hayatı zengin bir ilçesidir. Gerek orman varlığı, gerek fauna ve florası ile harika bir ekosisteme ev sahipliği yapan Saray'da, Trakya'nın atar damarı olan Ergene Nehri'nin kaynakları bulunmaktadır.

2

Sanayi

Sanayi: Saray var olan doğal varlığın yanı sıra büyük bir sanayi kenti olmaya doğru gitmektedir. Bunda Çerkezköy ve Çorlu'nun etki alanında kaymasıyla birlikte, Saray'ın kendi iş gücü potansiyeli ve kaynak çeşitliliği önemli rol oynamaktadır. Saray'da tarım ürünlerine dönük sanayinin varlığının artması ve doğa dostu bir üretim takip edilmesi ilçenin geleceği için alınması gereken hayati bir önlem olarak göze çarpmaktadır.

3

Konum

Konum: Saray ürettiği gibi ürettiklerini satma noktasında da oldukça şanslı bir bölgede bulunmaktadır. İlçe 15 milyonluk İstanbul metropoliten alanının hemen sınırında bulunmakta, Çorlu ve Çerkezköy gibi iki büyük üretim merkezinin da kesişim alanında yer almaktadır. Saray, doğu ile batının arasında köprü bir noktada, her iki tarafa da hitap edebilecek şekilde konumlanmıştır

1

Köyden Kente Göçün Sona Ermesi

2

Markalaşma

3

Koruma

3 Temel Beklenti

Köyden Kente Göçün Sona Ermesi: Saray ve beldelerinde gelişen sanayi ve iş arzı ile birlikte kırsaldan şehre doğru ciddi bir göç göze çarpmaktadır. Bu da bir takım sosyal problemleri beraberinde getirmektedir. Örneğin gecekondulaşma, şehirlerin kenarlarında yeterli hizmetten mahrum gettoların oluşması, sosyal uyumun azalması gibi. Göç ile birlikte şehir merkezlerinde sınıf sayılarında ciddi artışlar yaşanırken, eğitim kalitesi düşmektedir. Bu kalite düşüşünü sağlık ve diğer kamusal hizmetlerde de görmek mümkündür. Köyden kente göçü özendiren nedenler ortadan kaldırılmadıkça bu durum devam edecektir. Köylünün ürünlerinin ekonomik değerinin kaybolmaması adına önlemler alınabilir. Arazilerin bölünmesi, girdi maliyetlerindeki artışlar ve ürün çeşitliliğine gidilememesi bu problemlerin sadece bir kaçıdır.

Markalaşma: Saray'ın markalaşmaya müsait ürünleri bulunmaktadır. Hem turizm, hem tarım hem de ticaret açısından Saray elinde ciddi bir potansiyel tutmaktadır. Manda ürünlerinde rekabet gücü kazanma, Kastro'nun tanıtımı ve ilçenin ekolojik zenginliği Saray ile birlikte özdeşleşmesi gereken, marka olabilecek unsurlardır. Bu unsurları profesyonel bir şekilde değerlendirmek ve kazanç haline getirmek gerekmektedir.

Koruma: Doğanın korunması, kaynakların korunması ve Saray'ın öz değerlerinin korunması çalıştayda ortaya çıkan temel beklentilerden bir tanesidir. Çalıştay sayesinde Saray'da iki zıt akımın varlığı dikkat çekmiştir. Birinci grup ilçenin gelişimine sanayi varlığını arttırarak devam etmesi gerektiğini düşünenler; ikinci grup ise sanayinin gelmesinin kesinlikle engellenmesini düşünenler olarak dikkat çekmiştir. Her iki grubunda ortak olarak üzerinde durduğu nokta Saray'da doğanın ve kaynakların korunması olmuştur. Ancak ikinci grup, sanayinin gelişmesini sürdürdüğü bir Saray'da gerçek korumanın mümkün olmadığını düşünmektedir. Gerçekte, Saray'a yeni yatırımların gelmesini teknik olarak engellemek mümkün değildir. Ancak var olan kurallar ve denetimler tam olarak uygulanırsa, ilçe sahip olduğu su, orman, toprak gibi doğal kaynaklara ve tarihi ve kültürel değerlere sahip çıkabilir.

Saray 2023 Vizyonu;

3 Temel Strateji;

1. Saray'ın Tarım ve Hayvancılık Kapasitesinin Arttırılması
2. Saray'da Turizmin Geliştirilmesi ve Sosyal Hayatın Canlandırılması
3. Saray'ın Öz Değerlerinin Korunması

Temel Strateji 1

Saray'ın Tarım ve Hayvancılık Kapasitesinin Arttırılması

1

HEDEF
Mandacılık
Teşvik Edilmeli

- Köylerde yetiştirilen manda sayısı tespit edilmeli
- Manda sahipleri bir araya getirilmeli ve kooperatif veya benzeri bir ortaklık oluşturulmalı
- Sütlerin ortak bir merkezde toplanması ve işlenmesi konusunda stratejiler belirlenmeli
- Ortak ürünlerin satış ve pazarlama potansiyeli üzerinde bir araştırma yapılmalı, gerekirse ortak bir marka altında belli standartlar çerçevesinde üretim yapılmalı
- Manda kaymağı, manda yoğurdu ve manda sütünün İstanbul'da çok revaçta olduğu göz önüne alınarak, İstanbul'da büyük marketlerin raflarına girilmeli
- Marka değerinin oluşturulması için ilk anda reklam ve pazarlamaya önem verilmeli
- İlçenin adı ürünle özdeşleştirilmeli

2

HEDEF
Mantarcılıktan
Elde Edilen
Gelirler
Arttırılmalı

- Martar toplayan köylüler ve toplanan mantar miktarları yıllık olarak belirlenmeli
- Köylüler verimin arttırılması ve üretimde fireyi engellemek için çeşitli eğitimlere tabi tutulmalı
- Mantar yetişen bölgelerin zarar görmemesi adına çeşitli koruma önlemleri alınmalı
- Mantar toplayanları bir araya getiren birlik veya kooperatif şeklinde işbirliği platformları oluşturulmalı
- Mantarı satın alan ihracatçı firmalar karşısında köylünün hakkını korumak ve fiyatları kontrol etmek adına bir bilinç geliştirilmeli

3

HEDEF
Alternatif Tarım
ve Hayvancılık
Ürünlerinin
Avantajlar İyi
Anlatılmalı

- Ceviz ve badem için verilen Tarım Bakanlığı destekleri konusunda çiftçi bilinçlendirilmeli
- Or-Köy kapsamında verilen kredi ve destekler iyi anlatılmalı
- Klasik üründe ısrar eden çiftçilere yönelik alternatif ürün planları ve karlılık oranları konusunda tablolar hazırlanmalı
- Organize hayvancılık, süs bitkileri, meyvecilik, seracılık, arıcılık alanlarında sürekli eğitimler verilmeli, bilinçlendirme ve dönüşüm çalışmaları hızlandırılmalı

1

HEDEF

Kastro Sahil'i'nin
Turizm Potansiyeli
Harekete
Geçirilmeli

Temel Strateji 2 Saray'da Turizmin Geliştirilmesi ve Sosyal Hayatın Canlandırılması

- Kastro sahil şeridinin korunması ve kullanılması konusunda bir master plan hazırlanmalı
- Bölgedeki resmi mevzuat uyarınca yapılabilecek iyileştirme ve yenileme çalışmaları belirlenmeli
- Gerekirse mevzuat değişikliği için bölge siyasetçileri ve valilik nezdinde girişimlerde bulunulmalı
- Sahile ulaşım için yolların ıslahı, bölgede kıyı turizmin canlanması için dinlenme, eğlence ve diğer ihtiyaç alanlarının yapılması sağlanmalı
- İşletme sahibi her türlü bakım, koruma ve hizmetten sorumlu olmalı
- Girişte tabela, yönlendirme ve benzeri görünürlük öğeleri yenilenmeli
- İşletmenin nitelikli şekilde devam edip etmediğine dair kamu nezdinde bir denetim mekanizması oluşturulmalı

2

HEDEF

Doğa Yürüyüşçüleri,
Fotoğrafçılar ve
Tarih Severler için
Saray'ın Sunduğu
Fırsatlar Tanıtılmalı

- Saray'da bulunan ormanlık bölge üzerinde doğa yürüyüşçüsü ve fotoğrafçılar için rotalar tespit edilmeli
- Bu rotalar üzerinde tabela ve yönlendirme levhaları oluşturulmalı
- İlçenin sahip olduğu değerler tarihi kimlik ile birlikte kaymakamlık ve belediyenin internet sitelerinde yer almalı
- Bu sitelerde Saray'ın etkileyici fotoğrafları ve bu fotoğraflara dair yazılar yayımlanmalı
- Doğa yürüyüşçüleri ve fotoğrafçılar ilçeye davet edilmeli ve uygun güzergâhlar bu gruplara gezdirilmeli

3

HEDEF

Turizm ve Turist
Kavramları
Konusunda
Yerel Halk
Bilinçlendirilmeli

- Kalkınma ajansı teknik destekleri vasıtası ile ilçede turizm konusunda bir eğitim kampanyası tertip edilebileceği bilinmeli
- Bu konuda İl Kültür Turizm Müdürlüğü'nden yardım alınmalı
- Turizm nedir, neden önemlidir, turiste nasıl davranmak gerekir, turist neden gelir ve ne gibi faydalar sağlar tarzı sorulara somut cevaplar bulmak ve halkı bu alanda bilinçlendirmek gerektiği anlaşılmalı

Temel Strateji 3 Saray'ın Öz Değerlerinin Korunması

1

HEDEF

Saray'da Orman Varlığı Korunmalı

- Ormanlara sahip çıkılması için, denetimler sıklaştırılmalı, orman varlığının korunması üzerinde hassasiyetle durulmalı
- Yasaların uygulanması sağlanmalı
- Orman köylüleri bu konuda bilinçlendirilmeli

2

HEDEF

Saray'da Su Kaynakları Korunmalı

- Saray'ın Trakya için önemi dikkatle vurgulanmalı, Ergene Nehri'nin doğduğu bu topraklarda suların kirletilmesine izin verilmemeli
- Fabrikaların yer altı suyu kullanımı denetim altına alınmalı
- Arıtması olmayan fabrikaların çevreyi kirletmesine izin verilmemeli
- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ekipleri ile eş güdüm halinde çalışılmalı
- Kirlilik yaratan işletmelere verilen cezalarda indirimle gidilmemeli

3

HEDEF

Saray'ın Tarihi ve Kültürel Değerleri Korunmalı

- Saray'daki somut kültürel varlıkların listesi yapılmalı ve bu varlıkların yasal koruma durumları gözden geçirilmeli
- Gerekirse fiziksel koruma önlemleri alınmalı
- Eserlerin turizm değerinin artırılması adına ilgili bilgilendirme levhası, broşür veya tabela gibi görünürlük arz eden öğeler yenilenmeli
- Bölgede yaşayan insanların duyarlılığını ve sahiplenmesini arttırmak adına bilgilendirme çalışmaları yapılmalı

Trakya Kalkınma Ajansı / Tekirdağ
Telefon : 0.282 263 37 37
Faks : 0.282 263 10 03

Edirne Yatırım Destek Ofisi / Edirne
Telefon : 0.284 225 10 03
Faks : 0.284 225 10 03

Kırklareli Yatırım Destek Ofisi
Telefon : 0.288 214 25 25
Faks : 0.288 214 70 80